

KURS: WYBRANE PROBLEMY WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA

CZĘŚĆ 1. OPIS KURSU

TEMAT	Wybrane problemy współczesnego świata
SPOSÓB PROWADZENIA	on-line
POZIOM	studia magisterskie
WCZEŚNIEJSZE WYMAGANIA	brak
SKRÓCONY OPIS	Wybrane problem współczesnego świata analizowane są głównie z punktu widzenia socjologii, ale uwzględniając także wątki politologiczne, ekonomiczne, psychologiczne, czy kulturoznawcze. Kurs opiera się na założeniach teoretycznych odnoszących się do wybranych problemów społecznych oraz prezentuje treści związane z analizą przypadków reprezentujących omawiane tematy. Forma zajęć zakłada aktywny udział osób studiujących. Ze względu na bardzo szeroki zakres tematyczny zagadnień, poruszane są tylko wybrane treści. Na ich selekcję mogą mieć wpływ zainteresowania i potrzeby osób uczestniczących w zajęciach.
CELE	Zapoznanie osób studiujących z problematyką społeczną obecną we współczesnym świecie. Zapoznanie osób studiujących ze słownictwem i pojęciami naukowymi związanymi z poruszaną problematyką. Zaprezentowanie osobom studiującym wybranych studiów przypadków dotyczących analizowanych problemów. Zachęcenie osób studiujących do poszukiwania informacji związanych z diagnozą i definiowaniem omawianych problemów w różnych źródłach. Włączenie osób studiujących w dyskusję na temat problemów współczesnego świata.
EFEKTY KSZTAŁCENIA	Osoby studiujące znają klasyfikację problemów współczesnego świata identyfikowane przez znaczące instytucje. Osoby studiujące potrafią definiować i analizować zagadnienia społeczne. Osoby studiujące potrafią identyfikować problemy społeczne obecne w ich otoczeniu. Osoby studiujące potrafią zilustrować problemy społeczne konkretnymi przypadkami, w mikro-, mezo- i makroskali. Osoby studiujące potrafią interpretować treści zawarte w materiałach źródłowych i je analizować.
METODY EWALUACJI	Osoby studiujące: aktywnie uczestniczą w dyskusji podczas zajęć; wykonują zadania oparte na materiałach dydaktycznych; przygotowują prezentację końcową dotyczącą wybranego aspektu dowolnego problem współczesnego świata, a inspirowaną treścią zajęć.
ŹRÓDŁA	Literatura:

Beck Ulrich, Społeczeństwo światowego ryzyka. W poszukiwaniu utraconego bezpieczeństwa, Scholar, Warszawa 2012

Beck Ulrich, Risk Society. Towards a New Modernity, SAGE Publications, 1992

Gładys-Jakóbk Jolanta, Firlit Elżbieta, Wybrane problemy współczesnego świata w refleksji socjologicznej, Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa 2016

Good Economics. Nowe rozwiązania globalnych problemów. Esther Duflo Abhijit V. Banerjee, Warszawa, Agora, 2022

Kryzysy współczesnego świata. Różne ujęcia problemów globalnych i regionalnych, praca zbiorowa, WNPiD UAM, Poznań 2020

Orzechowski Marek, Chaos. Nowy porządek świata, MUZA, Warszawa 2018

Wybrane problemy globalne w gospodarce światowej w drugiej dekadzie XXI wieku. Anna Czech, Małgorzata Fronczek, Rafał Światała, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, 2020

Materiały źródłowe:

Global Issues 2022 Edition, Sage 2021

Global Issues: An Introduction, Hite Kristen A., Oxford, Blackwell Publ, 2021

Strony internetowe:

<https://www.un.org/en/global-issues>

<https://www.who.int/news-room/spotlight/10-global-health-issues-to-track-in-2021>

<https://www.oecd.org/environment/cc/2502872.pdf>

<https://data.oecd.org/>

<https://ec.europa.eu/eurostat>

<https://www.pewresearch.org/>

CZĘŚĆ 2. SCENARIUSZE

ZAJĘCIA 0 (Scenariusz 0)

TEMAT	WPROWADZENIE	
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	Zestawy współczesnych problemów globalnych identyfikowane przez wybrane instytucje/organy. Najważniejsze problemy globalne uznane przez Organizację Narodów Zjednoczonych – Cele Zrównoważonego Rozwoju. Zagadnienia globalne – statystyki według różnych źródeł.	
SŁOWA KLUCZOWE	Globalne wyzwania, Cele Zrównoważonego Rozwoju - Sustainable Development Goals (SDG)	
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca w grupach, dyskusja, prezentacja	
UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne. Proszę wskazać, że sposób tworzenia zestawu uznanych za najważniejsze problemów globalnych jest tylko jednym z możliwych.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie tematu poprzez burzę mózgow i dyskusję, które problemy współczesne są uważane za najważniejsze w perspektywie lokalnej i światowej.
	KROK 2	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: problemy globalne poruszane przez Organizację Narodów Zjednoczonych, która traktuje je jako przekraczające granice narodowe i nie dające się rozwiązać samodzielnie przez żadne państwo.
	KROK 3	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: wyniki badań opinii pokolenia Millenialsów na tematy globalne przygotowane przez Global Shapers.
	KROK 4	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: dane statystyczne porównujące poziom problemów globalnych według wybranych wskaźników demograficznych; wskazanie źródeł informacji na temat tych problemów.
	KROK 5	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: związek współczesnych problemów globalnych z celami zrównoważonego rozwoju ONZ.
	KROK 6	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: teoria paniki moralnej w perspektywie problemów globalnych.

	KROK 7	Podsumowanie głównych założeń wykładu z udziałem osób studiujących.
ŹRÓDŁA	https://www.un.org.pl/ https://kampania17celow.pl/agenda-2030/ https://raportsdg.stat.gov.pl/ file:///C:/Users/Katarzyna%20P/Downloads/Monitorowanie_CZR_w_PL.pdf	

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 ZADANIE: przeprowadź dyskusję ze swoimi bliskimi i przyjaciółmi na temat, który uznają za najważniejszy współczesny problem globalny/lokalny.

lp	Wskazane problemy ze wskazaniem skali (lokalna, globalna itd) (max. 3)	Odczuwalne natężenie problem w skali 1-10	Wskazane przyczyny problemu	Wskazane możliwe rozwiązania problemu	Cechy demograficzne osoby (wiek, płeć, miejsce zamieszkania, wykształcenie, inne istotne)	Uwagi/inne
1.	a. b. c.					
2	a. b. c.					
3	a. b. c.					
4	a. b. c.					
5	a. b. c.					
6	a. b. c.					
7	a. b. c.					
8	a. b.					

Co-funded by
the European Union

	c.					
9	a.					
	b.					
	c.					
10	a.					
	b.					
	c.					

GLÓWNE WNIO SKI:

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 2 KARTA PRACY: Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

ZADANIE: Po zapoznaniu się z podstawowymi hasłami celów zrównoważonego rozwoju, przedyskutujcie w grupie, jakie są Waszym zdaniem szanse i możliwości na ich realizację do roku 2030/2050

Źródło: <https://www.un.org.pl/>

ZAJĘCIA 1 (Scenariusz 1)

TEMAT	ZMIANY KLIMATYCZNE I ICH KONSEKWENCJE	
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	<p>Krótką historią i głównymi aspektami zmian klimatycznych - naturalnych i spowodowanych zachowaniem człowieka.</p> <p>Główne paradygmaty regulujące relacje człowieka z przyrodą: antropocentryzm, ekocentryzm i biocentryzm.</p> <p>Nowy sposób myślenia o naturze.</p> <p>Zmiany klimatyczne w SDG, regulacjach globalnych, państwowych, regionalnych i lokalnych.</p> <p>Krótką historią walki ze zmianami klimatycznymi w teorii i praktyce – filozofia, religia, polityka i ekonomia.</p> <p>Wybrane przykłady teorii i praktyki odzwierciedlającej zmiany klimatyczne: miejski design; racjonalna i irracjonalna konsumpcja; CSR, LCA itp.</p>	
SŁOWA KLUCZOWE	Historia zmian klimatycznych, paradygmaty człowieka i natury, przeciwdziałanie zmianom klimatycznym	
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca w grupach, dyskusja, prezentacja	
UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie tematu poprzez wskazanie najważniejszych źródeł obecnych zmian klimatycznych poprzedzone krótką burzą mózgow i dyskusją.
	KROK 2	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: paradygmaty opisujące relację człowieka z przyrodą – antropocentryzm, ekocentryzm, biocentryzm.
	KROK 3	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: alternatywne przyrody – idea nowego sposobu myślenia o naturze przedstawiona przez Phila Macnaghtena i Johna Urry'ego.
	KROK 4	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: geneza, historia i główne idee zrównoważonego rozwoju jako odpowiedź na wyzwania zmian klimatycznych.
	KROK 5	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: jak miasta radzą sobie ze zmianami klimatycznymi i znajdują rozwiązania na przyszłość, analiza przypadków, np. zielona i błękitna polityka miejska.
	KROK 6	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej

		w programie PowerPoint: modele konsumpcji i ich związek ze zmianami klimatycznymi, alternatywne style życia.
	KROK 7	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: radzenie sobie ze zmianami klimatycznymi w biznesie i przemyśle (np. Społeczna Odpowiedzialność Biznesu, Sprawiedliwy Handel, Szacowanie Cyklu Życia Produktu).
	KROK 8	Podsumowanie głównych założeń wykładu z udziałem osób studiujących.
ŹRÓDŁA	https://unfccc.int/process/bodies/supreme-bodies/conference-of-the-parties-cop Macnaghten P., Urry J., Alternatywne przyrody. Nowe myślenie o przyrodzie i społeczeństwie, Scholar, Warszawa 2005	

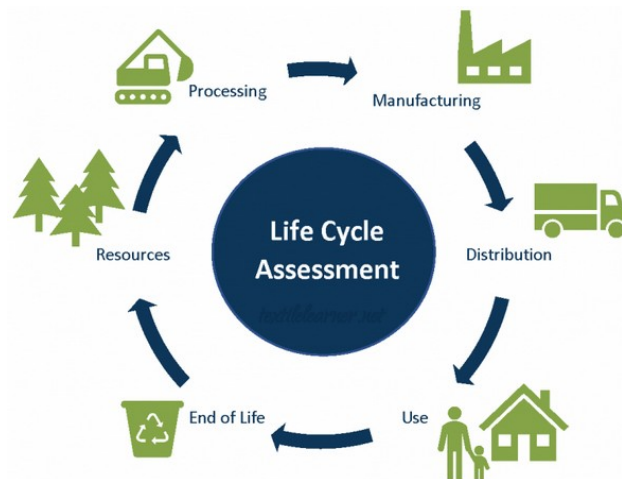
MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 KARTA PRACY – Cykl życia produktu - Life Cycle Assessment (LCA)

Cykl Życia Produktu - Life Cycle Assessment określa wpływ produktów, procesów lub usług na środowisko poprzez produkcję, użytkowanie i utylizację. LCA to systematyczny zestaw procedur służących do zestawiania i badania wejść i wyjść materiałów i energii oraz powiązanego wpływu na środowisko, który można bezpośrednio przypisać funkcjonowaniu systemu produktu lub usługi w całym jego cyklu życia.

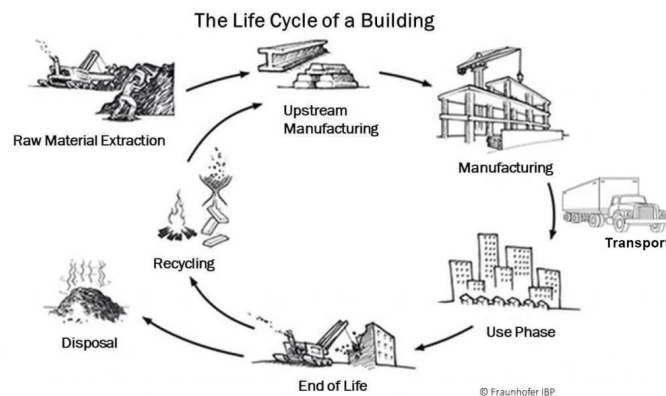
Źródło: ISO 14040.2 Draft: Life Cycle Assessment – Principles and Guidelines accessed on: <https://www.iso.org/standard/37456.html>

Źródło: <https://premiumsolutions.pl/program/solidworks-sustainability/>

Źródło: <https://textilelearner.net/life-cycle-assessment-of-your-clothes/>

Źródło: <https://www.qsi.com.tr/hizmetler/lca-life-cycle-analysis/?lang=en>

ZADANIE (praca grupowa lub indywidualna)

Na podstawie podanej definicji i dołączonych ilustracji przygotuj LCA ze szczegółowymi informacjami na temat wybranego produktu lub usługi.

.....
.....

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 2 FILM – Masdar - the most sustainable city? dostęp: <https://tiny.pl/wr89l>

ZAJĘCIA 2 (Scenariusz 2)

TEMAT	Konflikty militarne i religijne	
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	Przyczyny, przebieg i skutki konfliktów (koło konfliktów Moore'a). Style i procedury rozwiązywania konfliktów. Konflikty zbrojne – definicja, rodzaje, przykłady, statystyki. Konflikty religijne – definicja, rodzaje, przykłady, statystyki. Negocjacje, mediacje, arbitraż – charakterystyka procesów i przykłady. Podsumowanie głównych punktów poprzez pracę z mapą świata konfliktów.	
SŁOWA KLUCZOWE	Przyczyny konfliktów, konflikty zbrojne, konflikty religijne, negocjacje, mediacje, arbitraż	
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca w grupach, dyskusja, prezentacja, sfera konfliktów Moore'a, mapa świata konfliktów	
UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie do tematu poprzez wypełnienie karty pracy (koło konfliktów Moore'a), krótka burza mózgów i ogólna dyskusja na temat źródeł konfliktów społecznych.
	KROK 2	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: definicja i rodzaje konfliktów na podstawie literatury
	KROK 3	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: konflikty zbrojne – definicja, rodzaje, wybrane przykłady z omówieniem szczegółów.
	KROK 4	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: konflikty religijne – definicja, rodzaje, wybrane przykłady z omówieniem szczegółów.
	KROK 5	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: wpływ omawianych konfliktów na różne aspekty życia społecznego, m.in. migracja, alokacja i deprivacja potrzeb w różnych grupach demograficznych.
	KROK 6	Podsumowanie głównych punktów wykładu ze studentami szkicującymi mapę omawianych konfliktów.
ŹRÓDŁA	Moore Ch., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Warszawa 2018 Gebert K., Pokój z widokiem na wojnę, Agora, Warszawa 2023 https://ourworldindata.org/grapher/armed-conflict-rate-by-type https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/religious-conflicts https://geneva-academy.ch/galleries/today-s-armed-conflicts https://worldpopulationreview.com/country-rankings/countries-currently-at-war	

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 KARTA PRACY – Koło konfliktów Moore’a – przykłady

Źródło: Ch. Moore, Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Warszawa 2018

ZADANIE (praca grupowa lub indywidualna)

Bazując na informacjach przedstawionych na powyższym wykresie, podaj przykłady (w skali mikro, mezzo i makro) do każdego z rodzajów konfliktów, odnosząc się do ich przyczyn.

1. KONFLIKT RELACJI

.....
.....

2. KONFLIKT DANYCH

.....
.....

3. KONFLIKT INTERESÓW

.....
.....
4. KONFLIKT WARTOŚCI
.....
.....

5. KONFLIKT STRUKTURALNY
.....
.....

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 2 KARTA PRACY – Mapa konfliktów na świecie

(scenariusz 2 – materiał dydaktyczny 2)

ZADANIE (praca grupowa lub indywidualna)

Zaznacz na mapie wszelkie znane ci konflikty militarne i/lub religijne.

ZAJĘCIA 3 (Scenariusz 3)

TEMAT	Ubóstwo – przyczyny i implikacje	
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	<p>Definicja ubóstwa według ONZ. Rodzaje ubóstwa według regulacji instytucjonalnych i państwowych. Globalne, państwowe i regionalne statystyki dotyczące ubóstwa. Wskaźniki i pomiar ubóstwa. Ubóstwo jako przyczyna i/lub skutek wykluczenia społecznego. Związek ubóstwa z wybranymi aspektami społecznymi: deprivacja potrzeb dzieci; poziom szczęścia itp. Wpływ ubóstwa i bogactwa na zmiany klimatyczne. Sposoby ograniczania ubóstwa – nawiązanie do SDG.</p>	
SŁOWA KLUCZOWE	Ubóstwo, niesprawiedliwość, dystrybucja dóbr, deprivacja potrzeb	
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca w grupach, dyskusja, prezentacja	
UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie do tematu poprzez krótką burzę mózgów i dyskusję na temat definicji ubóstwa w naszym kraju/krajach.
	KROK 2	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: wprowadzenie definicji ubóstwa według ONZ i innych instytucji oraz porównanie jej z definicją zaproponowaną przez osoby studiujące.
	KROK 3	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: omówienie rodzajów ubóstwa w świetle regulacji instytucjonalnych i państwowych w oparciu o globalne, stanowe i regionalne statystyki ubóstwa.
	KROK 4	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: wprowadzenie i omówienie wskaźników ubóstwa oraz pomiaru na podstawie karty pracy.
	KROK 5	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: związek ubóstwa z wybranymi aspektami społecznymi: deprivacja potrzeb dzieci; poziom szczęścia itp. Ubóstwo jako przyczyna i/lub skutek wykluczenia społecznego. Wpływ ubóstwa i bogactwa na zmiany klimatyczne.
	KROK 6	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w

		programie PowerPoint: sposoby ograniczania ubóstwa – nawiązanie do SDG.
	KROK 7	Podsumowanie głównych punktów wykładu z udziałem osób studiujących.
ŹRÓDŁA	<p>Głód jako współczesny problem globalny. Anna Sakson-Boulet, Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2015</p> <p>https://www.pine.org.pl/wp-content/uploads/pdf/ubostwo_energ_inf_ps.pdf</p> <p>https://habitat.pl/files/bsg/Ub%C3%B3stwo%20en.%20na%20%C5%9Bwiecie%20-%20DEAR_%20FK.pdf</p> <p>https://worldhappiness.report/ed/2023/</p> <p>https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/gospodarka-spoeczna-wolontariat/gospodarka-spoeczna-trzeci-sektor/centra-integracji-spoecznej-kluby-integracji-spoecznej-zaklady-aktywnosci-zawodowej-warsztaty-terapii-zajeciowej-w-2021-r,-6,10.html</p>	

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 KARTA PRACY – przyczyny, skutki i sposoby radzenia sobie z ubóstwem i wykluczeniem społecznym

ZADANIE:

Wypełnij tabelę wpisując swoją opinią na temat przyczyn, konsekwencji i sposobów rozwiązania problemu ubóstwa w różnych grupach ludzi.

	REASONS OF POVERTY	CONSEQUENCES OF POVERTY	WAYS OF SOLVING THE PROBLEM OF POVERTY
LUDZIE MIESZKAJĄCY NA WSI			
LUDZIE MIESZKAJĄCY W DUŻYCH MIASTACH			
DZIECI			

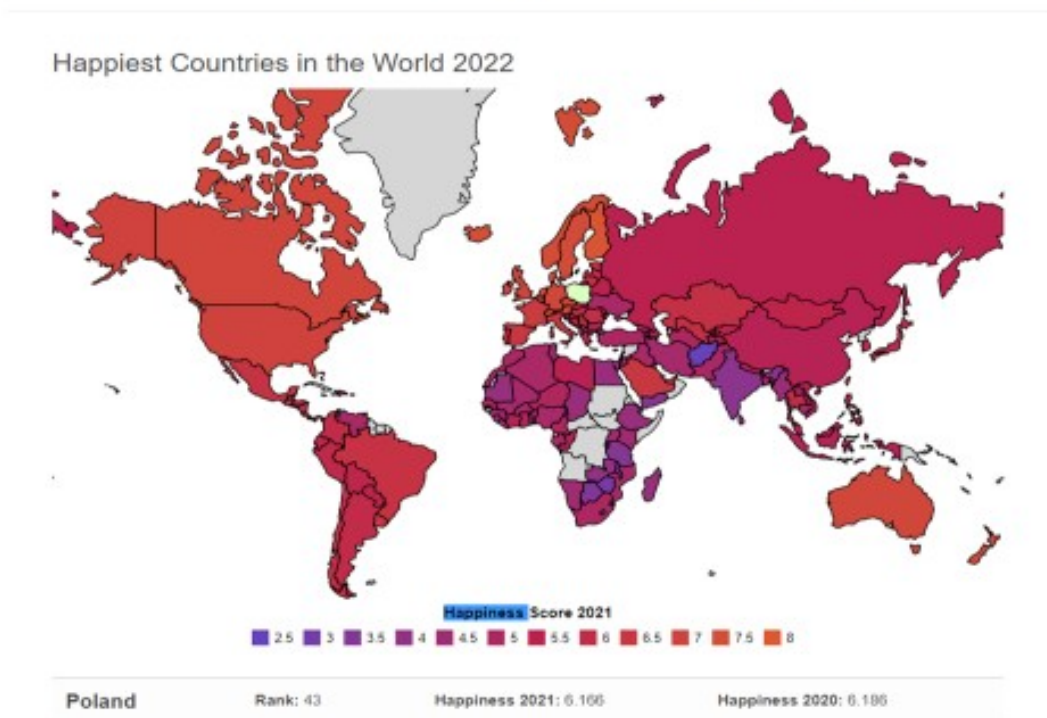
SENIORZY			
.....			

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 2 PREZENTACJA (fragment) – slajd “Czy pieniądze dają szczęście?”

ZADANIE (praca grupowa):

Przedyskutuj możliwe odpowiedzi na zadane pytanie. Wskaż wnioski.

DOES MONEY BRING HAPPINESS ?

Wnioski:

.....
.....

ZAJĘCIA 4 (Scenariusz 4)

TEMAT	Bezrobocie, praca i jakość warunków pracy
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	<p>Definicja, rodzaje i przyczyny bezrobocia. Dane statystyczne dotyczące rynku pracy – globalnego, krajowego, regionalnego i lokalnego. Związek wybranych czynników społeczno-demograficznych z bezrobociem. Instytucje odpowiedzialne za walkę z bezrobociem na różnym poziomie. Aktywizacja zawodowa i jakość warunków pracy. Polityka różnorodności i integracji w miejscu pracy. Wskaźniki jakości warunków pracy. Polityka pracy w wybranych krajach. Umiejętności wymagane od obecnego i przyszłego pracodawcy i pracownika; kształt przyszłego rynku pracy.</p>
SŁOWA KLUCZOWE	Bezrobocie, siła robocza, wykluczenie i włączenie na rynku pracy
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca w grupach, dyskusja, prezentacja

UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie do tematu poprzez krótką burzę mózgów i dyskusję na temat jakości rynku pracy i przyczyn bezrobocia w kraju i na świecie.
	KROK 2	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: definicja, rodzaje i przyczyny bezrobocia – teoria.
	KROK 3	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: dane statystyczne dotyczące rynku pracy – globalnego, krajowego, regionalnego i lokalnego.
	KROK 4	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: związek wybranych czynników społeczno-demograficznych z jakością rynku pracy i bezrobociem.
	KROK 5	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: instytucje odpowiedzialne za walkę z bezrobociem na różnym poziomie; polityka pracy w wybranych krajach.
	KROK 6	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: wskaźniki jakości warunków pracy.
	KROK 7	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: polityka różnorodności i integracji w miejscu pracy; aktywizacja zawodowa.
	KROK 8	Praca zespołowa – tworzenie modelowego miejsca pracy (praca zespołowa i dyskusja)
	KROK 9	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: umiejętności wymagane od przyszłego pracodawcy i pracownika; kształt przyszłego rynku pracy według badań i w kontekście rozwoju AI.
	KROK 10	Podsumowanie głównych punktów wykładu z udziałem osób studiujących.
ŹRÓDŁA	<p>Muster R., Bezrobotni z pokolenia Baby Boomers i polkolenia Z., wydł. UŚ, Katowice 2022</p> <p>Work-life balance. Nowe prawa i obowiązki dla pracowników i pracodawców, red. O. Sobolewski, Prawo w praktyce, 2023</p> <p>https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane/stopa-bezrobocia-rejestrowanego-w-latach-1990-2023,4,1.html</p> <p>https://www.parp.gov.pl/</p> <p>https://www.mckinsey.com/featured-insights/mckinsey-explainers/what-is-diversity-equity-and-inclusion</p>	

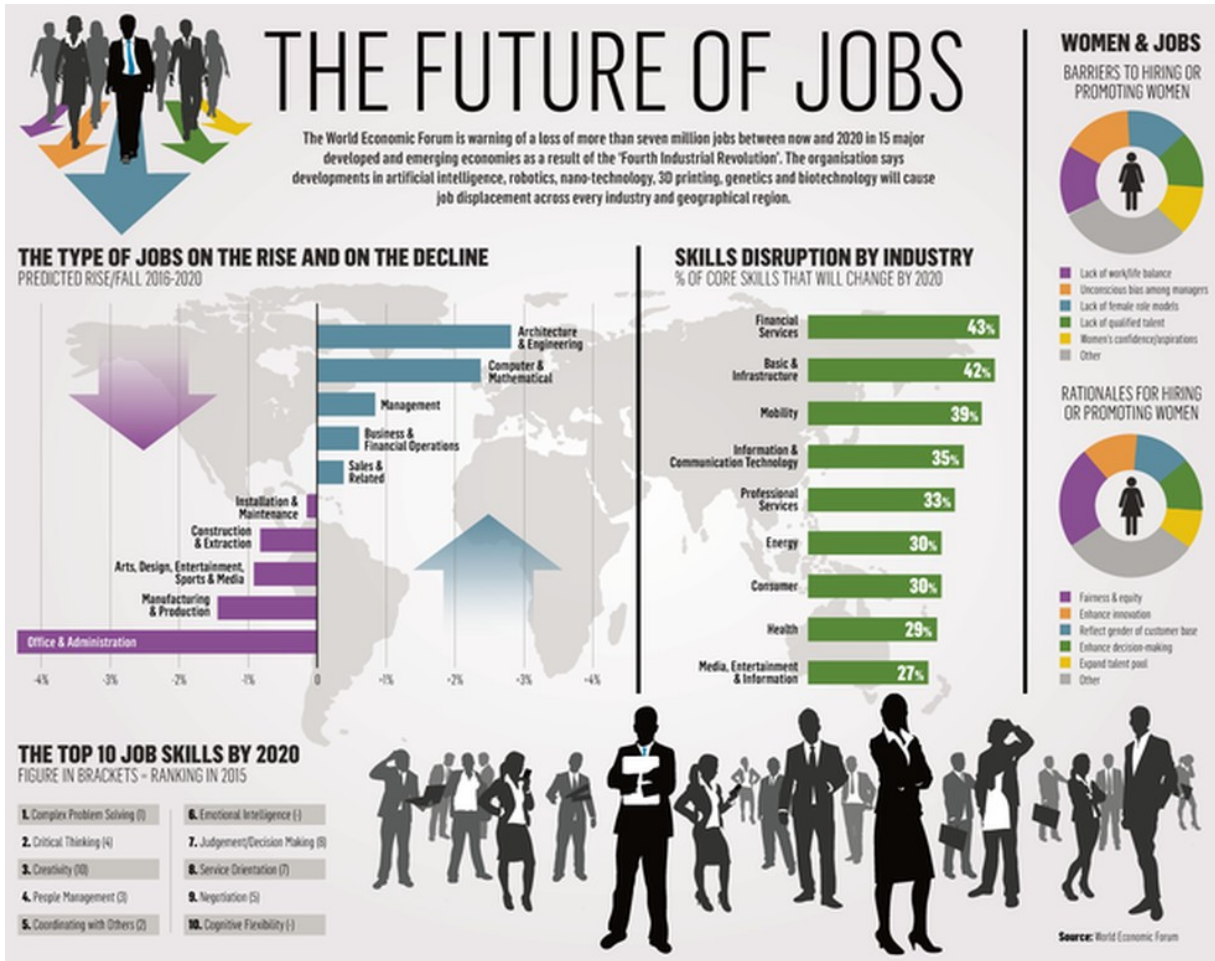

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 PROJEKT – zaprojektuj modelowe miejsce pracy, weź pod uwagę przestrzeń, warunki pracy, relacje międzyludzkie itd. (praca zespołowa)

WYMIAR	OCZEKIWANIA	UWAGI
PRZESTRZENNY – organizacja miejsca pracy	1. 2. 3. ...	
ORGANIZACJA PRACY – przepływ informacji; balans pomiędzy pracą i czasem wolnym, itp	1. 2. 3. ...	
CZAS PRACY – wymiar pracy, dni wolne, itp.	1. 2. 3. ...	
RELACJE PRZEŁOŻONY - PODWŁADNY	1. 2. 3. ...	
RELACJE MIĘDZY WSPÓŁPRACOWNIKAMI	1. 2. 3. ...	
RELACJE Z OTOCZENIEM ZEWNĘTRZNYM – wolontariat, dostęp, itp.	1. 2. 3. ...	
...		

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 2 PREZENTACJA (fragment) – slajd “Zawody przyszłości do 2050”

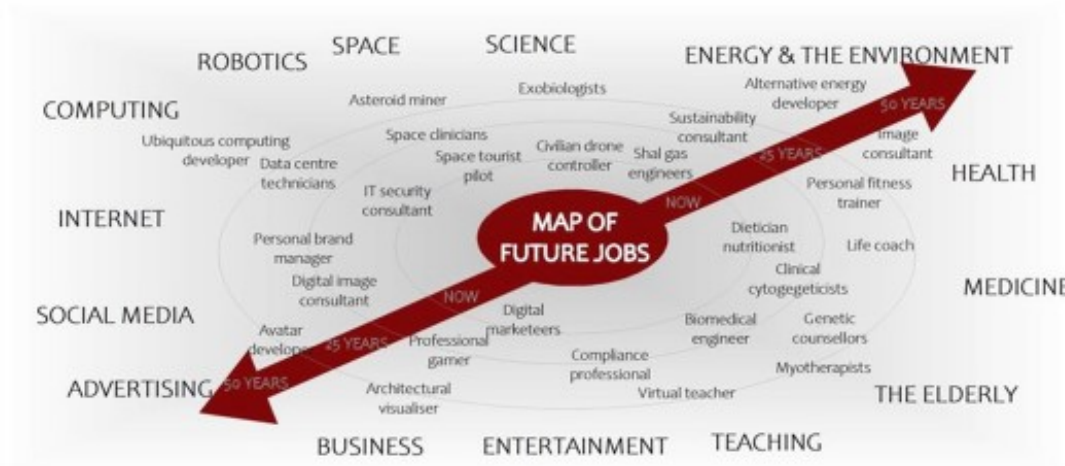
ZADANIE: Co rozumiecie pod pojęciem zawody I kwalifikacje przyszłości? (zadanie grupowe)

Źródło: <https://vajiramias.com/current-affairs/future-of-jobs/5c18a43f2099372ce5793092/>

FUTURE PROFESSIONS BY 2050

Source: <https://www.kent.ac.uk/ces/Choosing/future-jobs.html>

Wnioski:

.....

.....

ZAJĘCIA 5 (Scenariusz 5)

TEMAT	Migracje i ich implikacje
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	<p>Definicja i rodzaje migracji. Przyczyny, przebieg i skutki migracji. Rodzaje migrantów. Prawa międzynarodowe, krajowe , regionalne i lokalne regulujące procesy migracyjne. Uchodźcy, osoby ubiegające się o azyl i prawa człowieka. Konsekwencje społeczne procesów migracyjnych. Wyzwania międzykulturowe związane z procesami migracyjnymi. Ilość i jakość migracji w przyszłości.</p>
SŁOWA KLUCZOWE	Migracja, uchodźcy, kontakt międzykulturowy,
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca grupowa, dyskusja, prezentacja, karta pracy, tablica

UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie tematu poprzez stworzenie mapy mentalnej, po której następuje krótka dyskusja.
	KROK 2	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: definicja i rodzaje migracji; przyczyny, przebieg i skutki migracji.
	KROK 3	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: typy migrantów; profil społeczno-demograficzny migranta.
	KROK 4	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: przepisy prawa międzynarodowego, państwowego, regionalnego i lokalnego regulujące procesy migracyjne; uchodźcy, osoby ubiegające się o azyl i prawa człowieka.
	KROK 5	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: społeczne konsekwencje procesów migracyjnych m.in. wykluczenie społeczne, wyzwania akulturacyjne itp.
	KROK 6	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: skala i jakość migracji w przeszłości.
	KROK 7	Podsumowanie głównych punktów wykładu z udziałem osób studiujących.
ŹRÓDŁA	Cekiera R., Kijonka J., Żak M., Emigracja jako doświadczenie, wyd. UŚ, Katowice 2022 Friedman G., Potęga geografii, Zysk i S-ka, Poznań 2021 Friedman G., Następne 100 lat, Zysk i S-ka, Poznań 2022	

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 QUIZ – pre-test

ZADANIE: uzupełnij pre-test (praca indywidualna)

P1: Z jakiego państwa pochodzi najwięcej osób uchodźczych, a jakie państwo najwięcej ich przyjmuje?

.....

P2: Jaki odsetek stanowią osoby uchodźcze poniżej 18go roku życia?

.....

Co-funded by
the European Union

P3: Kto to są osoby nazywane bezpaństwowcami?

.....

P4: Co oznacza akronim UNHCR?

.....

P5: Podaj 5 głównych przyczyn migracji.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

P6: Co oznacza słowo ekspat?

.....

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 2 KARTA PRACY – analiza danych statystycznych

ZADANIE: przeanalizuj poniższe dane, podaj wnioski

Demographics of people who have been forcibly displaced

Children account for 30 per cent of the world's population, but 41 per cent of all forcibly displaced people *

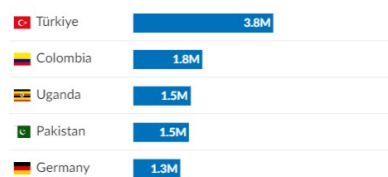

16 June 2022
Disclaimer: figures do not add up to 100 per cent due to rounding

* Sources: Estimation of IDP demographics (IDMC); Palestine refugees under UNRWA's mandate (UNRWA); Refugees, people in a refugee-like situation, asylum seekers and Venezuelans displaced abroad are based on the available data (UNHCR) and World Population estimates (UN Department of Economic and Social Affairs).
Source: UNHCR Global Trends 2021

Major hosting countries

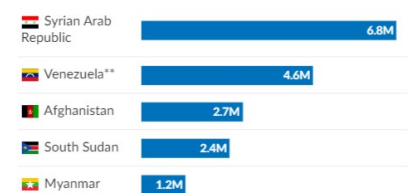
Türkiye hosted nearly 3.8 million refugees, the largest population worldwide. Colombia was second with more than 1.8 million, including Venezuelans displaced abroad.

16 June 2022
Source: UNHCR Global Trends 2021

Major source countries

More than two thirds (68 per cent) of all refugees and Venezuelans displaced abroad came from just five countries *

16 June 2022
* Excludes Palestine refugees under UNRWA's mandate.
** This is the number of Venezuelan refugees and Venezuelans displaced abroad.
Source: UNHCR Global Trends 2021

WIĘCEJ DANYCH: <https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>

Wnioski:

.....

.....

ZAJĘCIA 6 (Scenariusz 6)

TEMAT	Uzależnienia i choroby cywilizacyjne	
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	<p>Uzależnienia w teorii dewiacji – źródła, przebieg, skutki. Uzależnienie – rodzaje i statystyki Związek uzależnienia z czynnikami społeczno-demograficznymi. Globalne, państwowe i lokalne strategie walki z uzależnieniami i ich skutkami. Choroby cywilizacyjne – definicja i rodzaje. Chora cywilizacja – statystyka i geografia. Profilaktyka i edukacja. Opis wybranych chorób cywilizacyjnych (otyłość, nowotwory, alergie, zaburzenia psychiczne itp.) Prognozy dotyczące zdrowia publicznego.</p>	
SŁOWA KLUCZOWE	Uzależnienia, choroby cywilizacyjne	
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca w grupach, dyskusja, prezentacja	
UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie tematu poprzez krótką burzę mózgów i dyskusję pozwalającą zdiagnozować poziom uzależnienia we współczesnych społeczeństwach oraz rodzaje chorób cywilizacyjnych.
	KROK 2	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: uzależnienia w teorii dewiacji – źródła, przebieg, skutki; uzależnienia – statystyki i rodzaje typowe dla czasów współczesnych.
	KROK 3	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: związek uzależnienia z czynnikami społeczno-demograficznymi; uzależnienia i pokolenia – różnice w podejściu i postrzeganiu.
	KROK 4	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: globalne, państwowe i lokalne strategie walki z uzależnieniem i jego skutkami.
	KROK 5	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: choroby cywilizacyjne –

		definicja, rodzaje, statystyki i geografia – choroby charakterystyczne dla wybranych regionów. Opis wybranych chorób cywilizacyjnych.
	KROK 6	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: profilaktyka i edukacja w zakresie chorób cywilizacyjnych; choroby cywilizacyjne i alternatywny styl życia.
	KROK 7	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: przyszłość warunków zdrowotnych na świecie – dyskusja
	KROK 8	Podsumowanie głównych punktów wykładu z udziałem osób studiujących.
ŹRÓDŁA	<p>Alter A., Uzależnienia 2.0, wyd. UJ, Kraków 2018 Modrzyński R., Nowe uzależnienia młodego pokolenia, Difin, Warszawa 2023 Moniuszko-Malinowska A., Zagrożenia cywilizacyjne XXI wieku, Alfa Medica Press 2020 Wybrane choroby cywilizacyjne XXI wieku, red. Kowalczyk K., (...) , dostęp: https://www.umb.edu.pl/photo/pliki/WNoZ_jednostki/wnoz-z-zintegrowanej-opieki-medycznej/monografie/ekkmmono_tom1.pdf https://raportsdg.stat.gov.pl/2020/cel3.html</p>	

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 ANALIZA TEKSTU – “Wastewater analysis and drugs – a European multi-city study”, access:

https://www.emcdda.europa.eu/publications/html/pods/waste-water-analysis_en i dyskusja na temat treści w nim zawartych

ZAJĘCIA 7 (Scenariusz 7)

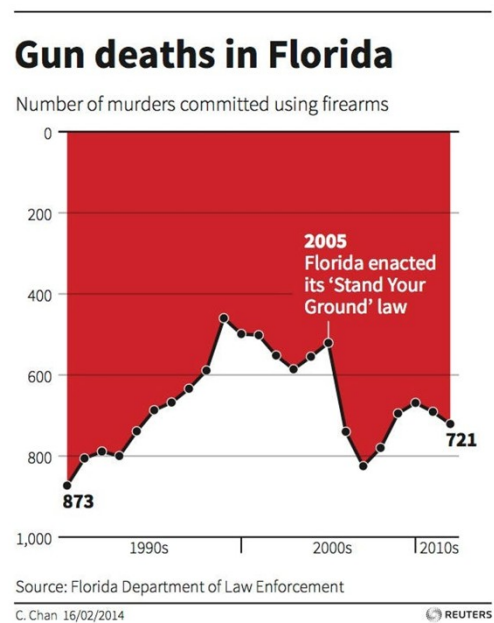
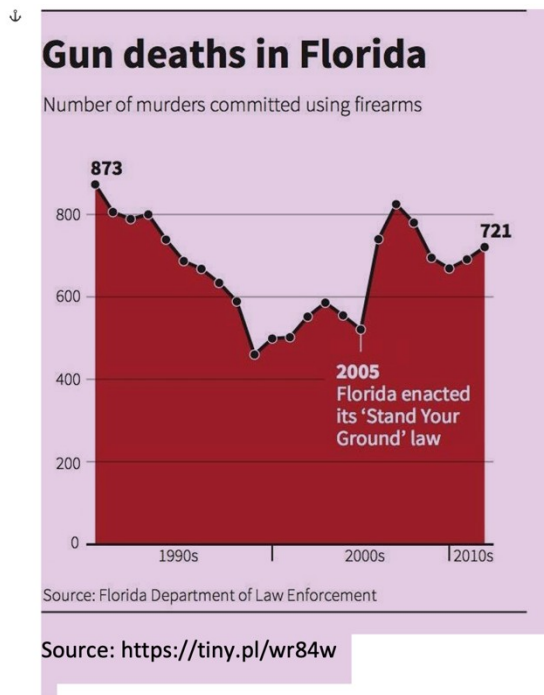
TEMAT	Bezpieczeństwo informacyjne w społeczeństwie ryzyka	
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	<p>Definicja i rodzaje ryzyka i bezpieczeństwa. Źródła ryzyka we współczesnym społeczeństwie (Ulrich Beck). Ryzyko kontra zaufanie. Sposoby ograniczania ryzyka i wprowadzania bezpieczeństwa w różnych społeczeństwach. Manipulowanie informacją – historia i teraźniejszość. Panika moralna – narzędzie socjotechniki. Narzędzia do weryfikacji informacji.</p>	
SŁOWA KLUCZOWE	Bezpieczeństwo informacji, ryzyko informacyjne, społeczeństwo ryzyka, zaufanie społeczne	
SUGEROWANE METODY DYDAKTYCZNE	Praca grupowa, dyskusja, prezentacja, karta pracy	
UWAGI	Część wykładowa zawiera elementy interaktywne.	
PRZEBIEG ZAJĘĆ	KROK 1	Wprowadzenie tematu poprzez wskazanie źródeł zagrożeń we współczesnym społeczeństwie (tablica) i krótka dyskusja.
	KROK 2	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: definicja i rodzaje ryzyka i bezpieczeństwa.
	KROK 3	Źródła ryzyka we współczesnym społeczeństwie (Ulrich Beck).
	KROK 4	Burza mózgów i dyskusja na temat form zaufania.
	KROK 5	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: ryzyko kontra zaufanie; jak te dwa pojęcia mają się do siebie.
	KROK 6	Wykład ze wsparciem prezentacji przygotowanej w programie PowerPoint: sposoby ograniczania ryzyka i wprowadzania bezpieczeństwa w różnych społeczeństwach na temat wskaźnika unikania niepewności (UAI) autorstwa Geerta Hofstede.
	KROK 7	Wykład uzupełniony prezentacją przygotowaną w programie PowerPoint: Manipulowanie informacją – historia i teraźniejszość. Panika moralna – narzędzie socjotechniki.
	KROK 8	Narzędzia do weryfikacji informacji.
ŹRÓDŁA	Beck Ulrich, Społeczeństwo światowego ryzyka. W poszukiwaniu utraconego bezpieczeństwa, Scholar, Warszawa 2012	

Ebner J. Coraz ciemniej. Ekstremiści w sieci, Polityka, Warszawa 2020
Kaiser Britany, Dyktatura danych, HarperCollins, Warszawa 2020
Zuboff S., Wiek kapitalizmu inwigilacji, Zysk i S-ka, Poznań 2020

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 1 KARTA PRACY – manipulacja informacjami

ZADANIE: w jaki sposób można manipulować informacją poprzez jej ilustrację, podaj przykłady (praca grupowa lub indywidualna)

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY 2 ZADANIE – znaleźć narzędzie do weryfikacji informacji i wykorzystać go weryfikacji wybranego tekstu/ilustracji